

МОТИВИ

към проект на Наредба за условията, редът и максималните размери за изплащане на допълнително възнаграждение за изпълнение на специфични служебни дейности на държавните служители в МВР

1. Причините, които налагат приемането на проект на Наредба за условията, редът и максималните размери за изплащане на допълнително възнаграждение за изпълнение на специфични служебни дейности на държавните служители в МВР (Наредба)

С последните промени на Закона за Министерството на вътрешните работи (ЗМВР), обнародвани в „Държавен вестник“ бр. 34 от 2019 г. е създаден чл. 179а. Съгласно ал. 1 на тази норма условията, редът и максималните размери за изплащане на допълнителното възнаграждение за изпълнение на специфични служебни дейности се определят с наредба на министъра на вътрешните работи. До тази промяна, по силата на чл. 179, ал. 2 от ЗМВР, условията и редът за изплащане на допълнителното възнаграждение за изпълнение на специфични служебни дейности се определяха с Наредба № 8121з-908 от 2018 г. за условията и реда за изплащане на допълнителни възнаграждения на държавните служители в МВР за научна степен, за полагане на труд през нощта от 22,00 до 6,00 ч., за полагане на труд на официални празници, за времето на разположение и за изпълнение на специфични служебни дейности, а размерът му – със заповед на министъра на вътрешните работи. След визираната промяна в ЗМВР, законодателят е предвидил материята, свързана с изплащане на допълнителното възнаграждение за изпълнение на специфични служебни дейности да бъде уредена в един акт, а именно наредба на министъра на вътрешните работи.

За изпълнението на чл. 179а, ал. 1 от ЗМВР е подготвен проекта на Наредба.

Проектът на Наредба е обвързан с § 1, т. 26а от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗМВР, с който е дадена дефиниция на термина „специфични служебни дейности“. Това са пряко изпълнявани от държавните служители по този закон дейности за осъществяване на агентурно-оперативна, издирвателна, експертно-криминалистическа, патрулно-постова, пожарогасителна, спасителна и неотложна аварийно-възстановителна работа, държавен противопожарен контрол или превантивна дейност по чл. 17, ал. 2, т. 1, контрол на държавната граница, химическа, биологическа и радиационна защита при инциденти и аварии, свързани с опасни вещества и материали, летателна, авиационна, парашутна, плавателна, водолазна, охрана на взривоопасни вещества, банкови или други ценности, борба с тероризма или участие в специални операции, откриване или обезвреждане на взривни вещества, конвоиране, съпровождане или транзитиране на лица, опазване на обществения ред и разследване по досъдебни производства. С оглед на това е определен и кръгът от правоимащи, на които ще може да бъде определяно за изплащане допълнителното възнаграждение за специфични служебни дейности, а именно служителите, които пряко изпълняват някоя от дейностите, посочени в § 1, т. 26а от ДР на ЗМВР. В този смисъл едно от условията за изплащане на възнаграждението е прякото изпълнение на специфична служебна дейност, като няма зависимост от йерархията на изпълняваната от служителите длъжност (младши изпълнителска, изпълнителска, ръководна, висша ръководна длъжност) или длъжностната им характеристика.

В съответствие с § 1, т. 26а от ДР на ЗМВР е предвидено допълнителното възнаграждение за изпълнение на специфична служебна дейност да се изплаща за действително отработеното време. Съгласно проекта това е и времето на:

а) ползване на платен годишен отпуск по чл. 189, ал. 1, т. 1, 2 и 3 от ЗМВР;

б) професионално обучение с откъсване от работа – когато срокът на обучението е до 30 календарни дни;

в) командироване в чужбина за срок до 30 календарни дни, независимо от основанието;

г) командироване в чужбина за срок повече от 30 календарни дни, когато служителят ще изпълнява специфична служебна дейност по време на командироването.

Командироване в чужбина за срок повече от 30 календарни дни, когато служителят ще изпълнява специфична служебна дейност по време на командироването е нова хипотеза, която регламентира случаите, в които по време на командироване служителят ще изпълнява специфична служебна дейност, за която следва да му бъде определено и да му се изплаща допълнително възнаграждение или такова вече му е определено и му се изплаща преди командироването, като срокът обаче е по-дълъг от 30 календарни дни.

Определен е и редът, по който ще се изплаща допълнителното възнаграждение за изпълнение на специфични служебни дейности – чрез автоматизираната информационна система „Труд и работна заплата“.

Проектът на Наредба урежда и случаите, при които държавните служители изпълняват служебни задължения, свързани с повече от една специфична служебна дейност, като тогава се определя и изплаща допълнително възнаграждение само за една от тях в по-благоприятния размер.

С проекта на Наредба се уреждат и случаите, при които се преустановява изплащането допълнително възнаграждение за изпълнение на специфични служебни, както следва:

а) за авиационна дейност, когато по вина на авиационно инженерно-технически състав са допуснати: тежка повреда, авария или катастрофа на авиационна техника; преждевременно снети от вертолета авиационни двигатели, апаратура и въоръжение; неизпълнение на полетна задача; допуснати груби нарушения по мерките за безопасност или създаване на предпоставки за летателни произшествия; неудовлетворителна оценка на техническото състояние на авиационната техника – за срок от 1 до 12 месеца;

б) за плавателна дейност, когато корабите/катерите/базата са получили слаба оценка за единичните (съвместните) курсови задачи –възнаграждението се възстановява след успешно изпълнение на следващата курсова (съвместна) задача и когато корабът/катерът е извън линия за повече от денонощия по вина на екипажа;

в) за водолазна дейност, по време на курсове, свързани с подготовка и даване на допуск за водолазни спускания.

Формирането на конкретния размер на допълнителното възнаграждение за изпълнение на специфични служебни дейности е обвързано с размера на базата за определяне размера на основното месечно възнаграждение за най-ниската длъжност на лицата по чл. 177, ал. 2 и чл. 180, ал. 2 от ЗМВР, утвърдена със Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година, която обвързаност е 50 на сто от тази база. През 2019 г. базата за определяне размера на основното месечно възнаграждение за най-ниската длъжност на лицата по чл. 177, ал. 2 и чл. 180, ал. 2 от ЗМВР, утвърдената със Закона за държавния бюджет на

Република България за 2019 г. е 380 лв. Това означава, че всички размери на допълнителното възнаграждение за изпълнение на специфични служебни дейности ще се формират при база за изчисляване от 190 лв.

За част от дейностите се въвежда диференциран подход за определяне на размера на допълнителното възнаграждение за изпълнение на специфични служебни дейности, в зависимост от мястото на изпълнение на конкретния вид дейност, по модела за формиране на максималните размери на възнагражденията на държавните служители в държавната администрация. Най-високо допълнително възнаграждение може да бъде определено за служителите, изпълняващи служебните си задължения на територията на главните дирекции и Столична дирекция на вътрешните работи, в по-нисък размер на територията на градовете Пловдив, Варна и Бургас и в най-нисък размер за територията на градовете, извън посочените. Това правило е залегнало за следните видове дейности: агентурно-оперативна или издирвателна дейност; борба с тероризма или участие в специални операции; патрулно-постова дейност или опазване на обществения ред; пожарогасителни, спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи, по химическа, биологическа и радиационна защита при инциденти и аварии, свързани с опасни вещества и материали или държавен противопожарен контрол или превантивна дейност по чл. 17, ал. 2, т. 1 от ЗМВР; разследване по досъдебни производства; експертно-криминалистическа дейност; наблюдение на държавната граница и контрола за спазване на граничния режим; охрана на международните летища; извършване на гранични проверки. За останалата част от дейностите е въведен конкретен максимален процент, независимо от мястото на изпълнение на дейността. Този подход е избран с оглед броя на живущите на територията на съответното населено място, което от своя страна предполага по-висока вероятност за настъпване на събития, имащи отношение към съответния вид дейност, респективно и до по-голяма натовареност на служителите.

С проекта на Наредба са уредени и случаи на изплащането на допълнително възнаграждение за изпълнение на специфични служебни дейности, различаващи се от общия случай, представляващи допълнителен стимул за служителите и мотивирането им за продължителна служба в МВР. Предвидено е на пилотите на вертолети (първи и втори) и шурманите, прослужили петнадесет години на щатна летателна длъжност, към първи декември на съответната календарна година и всяка следваща година на такава длъжност да се изплаща допълнително възнаграждение в размер на две брутни заплати. На държавните служители – инструктори по парашутна подготовка, прослужили петнадесет години на такава длъжност, към първи декември на съответната календарна година и всяка следваща година на такава длъжност да се изплаща допълнително възнаграждение в размер на две брутни заплати. На плавателния състав от Базите гранично-полицейски кораби, прослужили единадесет години на такава длъжност, към първи декември на съответната календарна година и всяка следваща година на такава длъжност да се изплаща допълнително възнаграждение в размер на една брутна заплата. На държавните служители, извършващи водолазна дейността десет години, към първи декември на съответната календарна година и всяка следваща година, извършващи дейността да се изплаща допълнително възнаграждение в размер на една брутна заплата. На държавните служители, извършващи водолазна дейността петнадесет години, към първи декември на съответната календарна година и всяка следваща година, извършващи дейността да се изплаща допълнително възнаграждение в размер на четири заплати.

2. Целите, които се поставят с издаването на Наредбата

Проектът на Наредба цели министърът на вътрешните работи, в рамките на оперативната си самостоятелност, да изпълни законово установеното в чл. 179а от ЗМВР задължение и да регламентира условията, редът и максималните размери за изплащане на допълнително възнаграждение за изпълнение на специфични служебни дейности на държавните служители в МВР.

Създадени са разбираеми правила за условията и реда за изплащане на допълнителното възнаграждение за изпълнение на специфични служебни дейности, както от страна на ръководителите, така и от страна на служителите на МВР. Това има за цел да бъде постигнат двустранен контрол при прилагането на нормите, определени в настоящия проект на Наредба.

Цели се и постигането на по-голяма стабилност, обективност и увереност при определянето и изплащане на този вид допълнително възнаграждение.

Със систематизирането на текстовете в проекта на Наредба се създава по-голяма прегледност по отношение на условията и реда за изплащане на допълнително възнаграждение за изпълнение на специфични служебни дейности.

С ясното регламентиране на случаите, при които се изплаща, спира, възобновява или изменя допълнителното възнаграждение за изпълнение на специфични служебни дейности се цели недопускане на неправомерно разходване на бюджетни средства.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата нормативна уредба

Прилагането на проекта на Наредба не води до необходимост от осигуряване на допълнителни финансови средства.

Предложеният проект на Наредба не води до въздействие върху държавния бюджет.

За прилагането на проекта на Наредба няма да бъдат необходими допълнителни финансови средства и изпълнението ѝ ще бъде осигурено в рамките на утвърдените средства по показател „Персонал“ по бюджета на МВР за 2019 г.

С проекта на Наредба се предвижда обвързаност на индивидуалните размери на допълнителните възнаграждения за изпълнение на специфични служебни дейности с базата за определяне размера на основното месечно възнаграждение за най-ниската длъжност на лицата по чл. 177, ал. 2 и чл. 180, ал. 2 от ЗМВР, утвърдена със Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година. За различните видове дейности се предвижда изплащането на различни размери на допълнителното възнаграждение, като най-ниския и най-високия размер, който може да бъде определен по реда на наредбата за един месец през 2019 г. е съответно 28,50 лв. и 437,00 лв. Предвид това, при промяна на тази базата през следващите години, ще са необходими допълнителни финансови средства, които да бъдат предвидени в бюджета на МВР.

Прилагането на проекта на Наредба няма доведе до нужда от осигуряване на други, нефинансови средства, както за 2019 г., така и за следващите бюджетни години.

4. Очаквани резултати от прилагането на Наредбата

С издаването на Наредбата ще бъде изпълнена законовата делегация на чл. 179а от ЗМВР и ще бъдат регламентирани условията, редът и максималните размери за изплащане на допълнително възнаграждение за изпълнение на специфични служебни дейности на държавните служители в МВР.

По този начин ще бъде завършен механизмът по регламентиране на условията и реда за изплащане на допълнителното възнаграждение за изпълнение на специфични служебни дейности, изплащани на държавните служители на МВР.

Също така ще бъде създадена конкретност и яснота при регламентиране на случаите, при които се изплаща, спира, възобновява или изменя допълнителното възнаграждение за специфични служебни дейности.

Ще бъдат гарантирани правата и задълженията на ръководителите и на служителите в МВР, свързани със законосъобразността при определяне и изплащане на допълнителното възнаграждение за изпълнение на специфични служебни дейности.

Така ще бъдат постигнати по-голяма стабилност, обективност и увереност при определянето и изплащане на този вид допълнително възнаграждение.

5. Анализ за съответствие на проекта на Наредба с правото на Европейския съюз

С проекта на Наредба не се предвижда въвеждане на европейско право, поради което към него не се прилага таблица за съответствие с правото на Европейския съюз.